

Répa Levél

2014. SZEPTEMBER
Aktuális információk első kézből a Cukorgyárból

Kedves Olvasó!

Reméljük, örömmel veszi kézbe a Répa Levél első számát. Az évente négyszer megjelenő, cukorrépa termesztéssel foglalkozó kiadványunkat nemcsak jelenlegi, hanem leendő cukorrépa termelőinknek is szeretnénk eljuttatni.

A Répa Levélben a szakmai cikkek mellett az ágazatot érintő friss információkkal, aktualitásokkal, valamint tanácsokkal látjuk el a répa-termelőket. Állandó rovatunkban minden alkalommal bemutatásra kerül egy termelő is. Kiadványunk utolsó oldalán lehetőséget adunk cukorrépa termesztés input anyag forgalmazó vagy kereskedő cégek hirdetéseinek, valamint szakmai cikkének elhelyezésére.

A Répa Levél a Magyar Cukor Zrt. Kaposvári Cukorgyárának nyersanyag beszerzésével foglalkozó kollégáinak szakmai segítségével valósul meg.

A tartalom összeállításában szeretnénk figyelembe venni az Önök véleményét is. Várjuk tehát javaslatait, hogy kiadványunkat még hasznosabbá tudjuk tenni az Önök számára.

Írja meg milyen témájú cikkeket, információkat látna szívesen, vagy azt, melyik termelővel, céggel szeretne jobban megismerkedni a Répa Levél következő számaiban.

Elérhetőségünk: repalevel@agrana.com

Takács Éva

Megszületett a döntés

Magyarország 2015 és 2020 között évi 8 millió €-t fordíthat a cukorrépa-termesztés támogatására

Bár a Közös Agrárpolitika jövőjéről már 2013 júniusában létrejött a politikai konszenzus, egészen 2013 decemberéig kellett várni arra, hogy az Agrárminiszterek Tanácsa elfogadja a 2014-2020 közötti költségvetési ciklusra vonatkozó jogszabályokat. Ennek alapján külön tanácsi rendelet szabályozza a közvetlen támogatásokat, a vidékfejlesztés kérdéseit, a mezőgazdasági termékpiacok működését, illetve a finanszírozást.

A közvetlen támogatásokról szóló tanácsi rendelet számos döntési lehetőséget kínált fel, amelyek az egyes tagállamok számára a korábbiaknál lényegesen nagyobb szabadságot biztosítanak. Ezen lehetőségek egyike, hogy Magyarország 2015-től az I. pilléres forrásainak maximum 13 (+2) százalékaig termeléshez kötött támogatásokat nyújthat azon mezőgazdasági tevékenységek ösztönzésére, amelyek bizonyos térségekben jelentős gazdasági, környezetvédelmi vagy szociális szerepet töltenek be.

A tét óriási volt, hiszen a termeléshez kötött támogatásokra fordítható éves keret - a fehérjenövények szubvenciójával együtt - mintegy 60 milliárd forint, továbbá az egyes borítékokról hozott döntés mindössze egyszer módosítható, nagyfokú kiszámíthatóságot eredményezve az érintett ágazatok szereplőinek.

A tagállami döntés meghozatala előtt az már körvonalazódott, hogy a tejtermelés, a juh- és a húzmarhatartás, a rizs-, a zöldség- és a gyümölcsstermelés, illetve a cukorrépa-termesztés kerülhetnek az „érzékeny” ágazatok körébe. Politikai és szakmai konszenzus alakult

ki a tekintetben, hogy a hazai cukor ágazat fennmaradásának létfontosságú feltétele a cukorrépa-termesztéshez kapcsolt támogatások fenntartása.

Az azonban augusztusig nyitott kérdés maradt, hogy az egyes ágazatok milyen mértékű támogatásra számíthatnak. A szaktárcával folytatott egyeztetéseken az ágazat képviselői egyértelművé tették, hogy a 2008-2012 közötti támogatási szint alatt veszélybe kerül a hazai cukorrépa-termesztés jövedelmezősége, mivel az EU cukorárai és így a feldolgozóipar teherviselő képessége 2014-re történelmi mélypontra jutott. Sajnos rövid távon nem várható jelentős cukorpiaci áremelkedés, a 2017 utáni cukorpiaci liberalizáció hatása pedig kiszámíthatatlan.

Mindezen előzmények után a Földművelésügyi Minisztérium agrár-gazdaságért felelős államtitkára augusztus 1-jén bejelentette, hogy a munkaigényes, illetve piacilag érzékenyebb ágazatok közül a tej ágazat 20,7, az anyatehéntartás 10,5, a zöldség-gyümölcs ágazat 10,4, juh ágazat 6,6 milliárd, a rizs ágazat 600 millió forint éves támogatásban részesül, a cukorrépa-termesztésre pedig 2015-2020 között évi 8 millió €-nak megfelelő forintösszeg fordítható.

A támogatást hektár alapon fogják nyújtani, és a 8 millió €-s összeget minden évben teljes egészében kiosztják a jogosult területre. A döntés vitathatatlanul jelentős sikerként könyvelhető el, hiszen nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az új uniós költségvetési ciklusban is fenntartható és jövedelmező maradjon a hazai cukorrépa-termesztés. A további menetrendet illetően a legvalószínűbb, hogy már szeptemberben megkezdődik a cukorrépa-termesztésre költendő támogatás elosztási szabályainak kidolgozása. Kétségtelen tény, hogy amennyiben az ágazati szereplőknek sikerül már előzetesen közös álláspontra jutni a támogatási feltételek tekintetében, a rendeletalkotási folyamat jelentősen lerövidülhet, így a jövő évi cukorrépa-termesztés végleges kondíciói már az őszi során ismertté válhatnak.

Kovács Gergely

Portré:

Kövéc Róbert, Kövécs Kft.

Hány hektáron gazdálkodik?

Gazdaságunk 300 hektáron gazdálkodik. Az árutermelés mellett kb. 250 hektáron végzünk teljes körű mezőgazdasági szolgáltatást, továbbá mintegy 400 hektár cukorrépa bérbe történő kiszedését és felrakását is.

Milyen növényi kultúrákkal foglalkozik?

A vetés szerkezet ebben az évben a következőképpen tevődik össze: 67 ha cukorrépa, 45 ha vetőmag borsó, 75 ha HO napraforgó, 55 ha hibrid őszi búza, 58 ha waxy kukorica. A borsót és a búzát már betakarítottuk. Szép eredményeket értünk el, az őszi búza elérte a 10 tonna, a vetőmag borsó pedig a 3,75 tonna hektáronkénti üzemi termésátlagot. Korábban a cukorrépa vetésterületünk megszokta közelíteni a 100 hektárt.

Hány éve foglalkozik cukorrépa termesztéssel?

A cég 1993 től folyamatosan termel cukorrépat. Korábban édesapám irányította a termelést, de 2009-től kezdődően én vettem át a stafétát.

Cukorrépa termesztési eredménye átlagosan milyen?

Átlagtermés, cukortartalom?

A hosszú évek átlagában elszoktuk érni a 75 tonna hektáronkénti tiszta gyökértermést, és a digesszió is elszokta érni a 16,5 %-ot.

Milyen termőtalajokon gazdálkodik?

A dalmandi térségre jellemzőek a jó minőségű, humuszban gazdag, semleges körüli kémhatású barna erdőtalajok. Itt nem csak cukorrépával, de más növényekkel is szép eredményeket lehet elérni, ha valaki kellő odafigyeléssel termel.

Szokott talajvizsgálatot végezni? Ha igen milyen gyakran és milyen típusút?

Igen, mivel minden általunk művelt terület nitrátérzékeny, kötelesek is vagyunk minden 5 évben talajvizsgálatot végeztetni. A területeink 5 hektáros egységeken kerülnek megmintázásra. A tápanyagutánpótlást tábla szintű egységekben végezzük, a táblán belül differenciált tápanyagvisszapótlást még nem csinálunk. Szerves trágyát nem használunk.

Jövedelmezőnek tartja a cukorrépa termesztést?

A cukorrépa a többi kultúra közül az utóbbi években már nem emelném ki. A befektetett munka arányát tekintve a cukorrépa már nem hozza azt a pluszt, amit az utóbbi években tudott hozni. Az 55 tonnás termésszint a jelenlegi répa ár mellett éppen fedezi az előállítás költségeit. Dalmand környékén rengeteg cukorrépat termeltek régebben, a Dalmand Zrt., az Agrár-Béta Kft aztán szépen lassan elköptak a répatermelő cégek és végül mi „kicsik” lettünk a „nagyok”...

Milyen termésátlagra és cukortartalomra számít?

Kimagasló terméseredményre számítunk. Számszerűen ez 95 tonna gyökértermést jelent. A digesszió tekintetében nem tudok mit mondani, hiszen az augusztus, szeptember, októberi időjárás fogja ezt meghatározni. Összességében 15 tonnás hektáronkénti zöld cukorhozamra számítunk.

Miben látja a cukorrépa termesztés előnyeit?

Rendkívül pozitívan látják Ausztriából a répatermesztést Magyarországon. Próbálom a válaszokat úgy megfogalmazni, hogy érzékelhető legyen az, hogy nálunk nagyon jók a földeknek az adottságai, méretei, elhelyezkedése, így a gépek kapacitásának a kihasználásának köszönhetően tényleg hatékonyan tudunk dolgozni. A legtöbb helyen ez nem így van a szétszórtság vagy a kisebb parcellák miatt. A répa feladatát ad az embernek egész nyáron, és ősszel is.

Miért tartja fontosnak a cukorrépa termesztést?

A Kövécs Kft. életében jelentős szerephez jutott a cukorrépa, a cég rengeteget köszönhet a répának, mert annak idején ez egy nagyon jó növény volt, kimagasló profitot tudott hozni, és hogy a Kövécs Kft. elérte mára amit, sokban köszönhető ez a cukorrépának. Így meg is szerettük a répat, és ha az ember a szívére hallgat, nem hagyja abba a cukorrépa termesztést.

Bognár Kálmán, Németh Tamás

A 2014 évi érési kísérletek eredményei

A Magyar Cukor az eddigi évektől eltérően az idei évtől három alkalommal végez érési kísérleteket. Az érési kísérletek időpontja a 31, 33, 35 naptári hetekre esik. A korábbi években csak a 33 és 35 naptári hetekben került sor érési kísérletekre, így összehasonlítást ezeknél az időpontoknál érdemes végezni. Az érési kísérletben 15 termelő vett részt. A július 28-án végzett első érési kísérletben az átlagos gyökérsúly 650 g/répa volt a leveles répafaj 484 g/répa volt. A kalkulált hektáronkénti tőszám meghaladta a 106 ezret. Az átlagos cukortartalom 14,76% volt meglehetősen nagy szórás mellett (11,59%-tól 18,81%-ig). A sűrűlé tisztasági hányados értéke kiemelkedően magas 93,17%. Az augusztus 11-én végzett második érési kísérletben az átlagos gyökérsúly tovább nőtt 787 g/répa a leveles répafaj súlya gyakorlatilag nem változott 467 g/répa.

Az átlagos cukortartalom enyhén csökkent 14,51%-ra, akárcsak a sűrűlé tisztasági hányados értéke 92,66%-ra. A sűrűlé tisztasági hányados értékének csökkenése az alfa-amino nitrogén tartalom rendkívül intenzív növekedésével magyarázható, mely két hét alatt közel 50%-kal emelkedett (15,36 mmol/kg-ról 22,18 mmol/kg-ra). Ha párhuzamot kellene vonni az idei és a korábbi évek érési kísérleteinek adatai között, akkor a 2014 évi 33 naptári hét adatai alapján a 2014 évi adatok a gyökérsúlyt, leveles répafaj súlyt és a tőszámot figyelembe véve a 2002, valamint a 2008 évi adatokra hasonlítanak a legjobban. Ezekben az években a termésátlag 55 t/ha illetve 68 t/ha volt. A jelenlegi termésbecslések azt mutatják, hogy 2014-ben 65 t/ha feletti átlagtermés várható.

Csima Ferenc

Adatokat lásd a következő oldalon lévő táblázatban.

Cukorrépa érési kísérlet 2014. évben II., Magyar Cukor Zrt. Kaposvár
Szedés ideje: 2014. augusztus 13.

Kísérlet helye	Gyökérsúly (g/db)	Leveles répafej (g/db)	Tőszám (db/ha)	Cukor- tartalom (%)	Várható termésátlag (t/ha)
Átlag 2014. évben	787	467	106 679	14,51	82,28
Átlag 2013. évben	628	344	90 390	17,28	55,89
Átlag 2012. évben	635	331	98 608	16,16	61,81
Átlag 2011. évben	715	457	96 222	14,06	66,64
Átlag 2010. évben	599	489	103 966	13,97	62,22

Jól bevált Régi/Új program!

Növényvédő szer előfinanszírozási terv, a 2015-ös évtől!

A cukorrépa termesztése, mint azt tudjuk, igen nagy befektetést igényel, esetenként éven túli finanszírozással. Ez minden termelőnek nagy terhet jelent. Ezért a Magyar Cukor Zrt., egy cukorrépa termesztést segítő finanszírozási programot vezet be, aminek egyik pillére az alábbi lehetőség!

Input oldalon mindenkinél más és más mértékben, de a cukorrépa vetőmag költsége mellett a cukorrépában felhasznált növényvédő szer költsége meghatározó a cukorrépa termesztés jövedelmezőségében. A Magyar Cukor Zrt. vezetése elhatározta, hogy újból megpróbálkozik minden répa-termelő érdekében a lehetőségre nyitott cukorrépa termelőkkel karöltve három lépcsőben beszerezni különböző növényvédő szereket. Első lépcsőben a kizárólag cukorrépában használatos (szuper-szelektív herbicidek), valamint cukorrépa termesztéshez szorosan kötődő növényvédő szerek (néhány nem speciális herbicid), második lépcsőben pedig (néhány insecticid, és a répában leghatékonyabb fungicidek) közös és koordinált beszerzését kezdeményezi. A cél, hogy az árakat kordában, lehetőleg alacsonyabban tartjuk, mint amennyiért az említett anyagok jelenleg beszerezhetőek a piacon. Részletes vegyszerlista és a beszállító cég paraméterei a termeltetési felügyelőknél lesz majd elérhető. Az elv az, hogy ne egyesével, hanem minél több termelővel együtt,

közösen kérjünk árajánlatot egy előzetesen felmért mennyiségre. Ennek ellenértékét a korábban legalacsonyabb árat ajánló beszállító cég, egy-összegben és garantáltan a cukorgyár – termelő – kereskedő között létrejött háromoldalú engedményezési megállapodás alapján, a kifizetésre kerülő répaárból a várható árbevétel erejéig levonva, két alkalommal a feldolgozási kampány végén megkapja. Az igényelt vegyszerekre a szerződés a cukorrépa termelő és a tendert nyert beszállító cég között jön létre, a cukorgyár koordinálásában és garanciájával. Azonnali fizetésre is nyílik majd lehetőség, mellyel a termelő megtakarítja a finanszírozás költségét. A megigényelt vegyszert a beszállító vény ellenében időben házhoz viszi! A program garanciákkal megtámogatott biztosítási része még kidolgozás alatt van.

A programot 2014 őszén a 2015. évi cukorrépa szerződés kialakításával fogjuk indítani, amiben szeretnénk, ha minél több meglévő és leendő cukorrépa termelő részt venne, hiszen annál hatékonyabban tud majd működni a rendszer. A cukorgyár minden, a program keretében megnyert forintot át fog engedni a termelőknek, annak reményében, hogy ezzel is hozzájárulhat az eredményesebb és reményeink szerint a közeljövőben ismét erőre kapó cukorrépa termesztéshez!

Kérdésekkel, valamint bővebb információért forduljanak bizalommal a területileg illetékes, termeltetési felügyelőhöz!

*Kovács Zsolt
Termeltetési felügyelő*

Termelői megbeszélés a jó együttműködés érdekében

A Magyar Cukor Zrt. július 30-án meghívta a Cukorrépa Termelők Országos Szövetségét, a térségi szövetségek képviselőit, és néhány nagy cukorrépa termelőt Kaposvárra. Az ebédet követő szakmai megbeszélésen elsősorban a szoros együttműködés és egy közös stratégia kialakítása volt a cél.

Az Agrana képviseletében Ulrich Fischer Úr határozott szándékát fejezte ki a cukorgyár fennmaradását és a további cukorrépa feldolgozását illetően. Bemutatásra került Adrian Sedivy Úr, aki eddig a Sereki cukorgyár termeltetési igazgatója volt, júliustól pedig a regionális igazgatóként a cseh, szlovák és a magyar nyersanyag beszerzést is irányítja. Sedivy Úr remek magyar tudásának köszönhetően magyarul köszöntötte a megjelent termelőket és biztatta őket az együttműködésre.

Szó volt a 2014. évi kampányi előkészületekről, a várható kampánykezdésről, és a feldolgozandó cukorrépa mennyiségéről is. A kellemes légkörű megbeszélés fő témája azonban a 2015. évi cukorrépa termesztés volt. A termelői szövetségek képviselői mind egyetértettek abban, hogy feltétlenül szükséges a szerződés-kötési időszak előbbre hozása, és kiemelendő, hogy mindegyikük elkötelezettségét

fejezte ki a további cukorrépa termesztés iránt. Fontos a jó együttműködés kialakítása, ezért a Magyar Cukor Zrt. is arra törekszik, hogy olyan lehetőségeket biztosítson a cukorrépa termelők számára, melyek hozzájárulhatnak a termesztési költségeik csökkentéséhez és tervezhetőbbé teszik a cukorrépa termesztést. Ilyen stratégiai elemek például:

- a korai szerződéskötés,
- a tárgyalás a vetőmag nemesítő házakkal egy kedvezőbb ár kialakítására,
- a cukorrépában használatos növényvédőszer előfinanszírozása,
- a műtrágyák előfinanszírozása,
- az új Cercoposra előrejelző rendszer kialakítása,
- a nemzeti támogatás bank előfinanszírozása,
- és a Répa Levél kiadvány is, mely a minél jobb kommunikációt és információáramlást hivatott elérni a termelők és a cukorgyár között.

Kijelölésre került a következő megbeszélés időpontja is augusztus végére, melyre várhatóan mind a cukorrépa ár, mind a nemzeti támogatás meghatározásra és megtárgyalásra kerülnek.

Takács Éva

Kékben látjuk a jövőt!

2015

fajtaajánlatunk

SAVARIA NZ Rz
SPIDER NZ Rz
KARPATY NZ Rz
PREDATOR Z Rz+Cr
HARMONY NZ Rz+Cr
HURRICANE NZ Rz
BISON NZ Rz+Cr+Nt
CUCOREDES Z Rz+Cr

SESVANDERHAVE

sugar beet seed

SESVANDERHAVE Hungary, Növénynevelő Kft., 9463 Sopronhorpács, Fő utca 70.

Tel. / Fax: +36 99 310 281, www.sesvanderhave.com

Piroska Róbert, +36 30 538 7000, robert.piroska@sesvanderhave.com

Németh Erika, +36 30 959 1832, erika.nemeth@sesvanderhave.com